

Politiit, eqqartuussisoqarneq aammalu illersornissaq

1. Politiit

Politiit

Naalagaaffeqatigiinnerup iluani Kalaallit Nunaat namminersortumik politeeqarfiuvoq. Politeeqarfik aaqqissuussaanikkut Justitsministeriap ataani inissisimavoq.

Politeeqarfik sumiiffinni politeeqarfinnut sisamanut immikkoortiterneqarsimavoq, politiinilli immikkoortiterineq kommunit killeqarfiinut assingupput, illoqarfinnillu ataani taaneqartunik imaqarlutik (kujataanit tulleriaarlugit):

- Kujataani politiit: Nanortalik, Qaqortoq aammalu Narsaq.
- Sermersuumi politiit: Paamiut, Nuuk, Tasiilaq aammalu Ittoqqortoormiit.
- Qeqqani politiit: Maniitsoq, Kangerlussuaq aammalu Sisimiut.
- Qaasuitsumi politiit: Aasiaat, Qeqertarsuaq, Qasigiannnguit, Ilulissat, Uummannaq, Upernavik, Pituffik aammalu Qaanaaq.

Sumiiffinni sisamani politeeqarfiit pingaarnerit ataatigut titarnernik nalunaaqutsersimapput.

Politeeqarfik naalagaaffiup politiivisa qitiusumik nalunaarsuiffiinnut atavog, ilaatigut pinerluttulerinermut nalunaarsuiffimmut aammalu Europamiut Schengen Informations System-ianni (SIS) (immikkoortup ilaani takuneqarsinnaasumi) nalunaarsuiffinnut. Taamatuttaaq politiit akiliisitsiniarnermi aammalu anisitsiniarnermi suliassanut eqqartuussinermi naammassisitsiniaasutut oqartussaataapput.

Januaarip aallaqqaataa 2010 aallarnerfigalugu Kalaallit Nunaat eqqartuussivinni inissisimasuni eqqartuussinermi naammassisitsiniaasartunik peqaleraluarpog. Eqqartuussinermi naammassisitsiniaasartut aningaasanik piumasagaatit tamakkerlugit suliarisarpaat, assersuutigaluguli anisitsiniarnermi suliassat politiinit sulii suliarineqartarput.

Politimesterip atorfeqarfia Nuummi inissisimasog suliassaqaarfinnut pingasunut immikkoortiterneqarsimavoq: Allaffissornikkut aqutsisoqarfinnut, pisoqartillugu sulianik ingerlatsisumut aammalu inatsisilerinermi ingerlatsisumut. Taaneqartoq kingulleq politeeqarfimmi unnerluussisussaataasuvog.

Politiit pillugit annertunerusumik paasissutissat nittartakkami:
www.politi.dk/Groenland-imi takukkit.

Takussutissaq 1.1. Kalaallit Nunaanni politeeqarfinni sulisut

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Sulisut katillugit	303	282	298	313	339	337	329
Politiit	117	109	118	135	147	148	133
Politiinngorniat	27	17	17	17	22	16	21
Danmarkimit ikiortissat tikisitat	...	...	...	...	...	...	8
Politiinut taartissatut sillimasut	50	49	48	45	44	44	44
Kommunefogedit	48	44	44	47	53	51	41
Angallatini inuttat	21	21	21	21	19	19	19
Inatsisilerinermi sulisut	7	8	9	9	9	10	10
Allaffimmi sulisut	32	33	39	37	42	46	49
Allaffimmi							
ilinniartut/allaffimmiunngorniat	...	...	...	...	1	1	2
Viceværtit	1	1	2	2	2	2	2

Najoqqutaq: Årsstatistik 2016 – Kalaallit Nunaanni politimesteri

Takussutissaq 1.2. Passit aammalu ingerlatitsisinnaanermut allagartat atuuttut

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Passit aammalu angerlatsisinnaanermut allagartat	5.669	4.986	4.447	4.503	5.373	5.730	6.307
Passit atuutsinneqartut	3.731	3.191	3.000	3.089	3.023	3.433	3.883
Ingerlatitsisinnaanermut allagartat atuutsinneqartut	1.938	1.795	1.447	1.414	2.350	2.297	2.424

Najoqqutaq: Årsstatistik 2016 – Kalaallit Nunaanni politimesteri

Takussutissaq 1.3. Angallannermut inatsimmik unioqqutitsinerit

	2012	2013	2014	2015	2016
Aqqusinertigut angallannermut inatsit katillugit	784	885	905	888	889
- Aqqusinertigut angallannikkut ajutoortoqarneq	92	72	83	96	123
- Imigassartorsimalluni ingerlatitsisutut ajutoortoqarneq	15	14	16	23	17
- Imigassartorsimalluni ingerlatitsisutut	113	134	101	106	127
- Ingerlatitsisusinnaanermik arsaarinnikkallarneqarsimalluni angallatsitsinerit	143	123	120	124	108
- Aqqusinertigut angallannikkut ajutoortoqartillugu pisussaaffiit	21	15	19	27	29
- Qamutiniq ingerlanermi sukkassuseq pissutsit naapertuutiginaq angallanneq	5	26	44	24	41
- Ujatsiutaasat atornagut angallanneq / Isumannaallisaatinik atuinnginneq	67	151	148	108	40
- Ingerlaarnerminni mobiltelefoninik tigummiartakkanik atuinermut	71	69	82	117	84
- Aqqusinertigut angallannermut inatsit allat	257	281	292	263	320

Najoqqutaq: Naatsorsueqqissaartarfik, bank.stat.gl/krdan

Takussutissaq 1.4. aanngajaarniutit pillugit inatsimmik unioqqutitsinerit, aammalu annertussusaat

	Suliat amerlassusaat	Hash annertussusaa grammimut	Kokain grammimut	Aningaasat katillugit
Politeeqarfik	513	42.944,86	2	1.731.204,50
Nanortalik	9	393,50	-	11.600,00
Qaqortoq	25	1.086,70	-	40.118,00
Narsaq/Narsarsuaq	23	1.004,50	-	118.900,00
Paamiut	9	137,76	-	80.697,50
Nuuk	185	13.681,00	2*	604.205,00
Tasiilaq	12	154,50	-	117.270,00
Ittoqqortoormiit	-	-	-	-
Maniitsoq	23	2.092,20	-	9.300,00
Kangerlussuaq	64	11.125,80	-	409.000,00
Sisimiut	61	5.999,87	-	7.000,00
Aasiaat	43	2.761,30	-	222.250,00
Qeqertarsuaq	6	564,10	-	-
Qasigiannuguit	1	2,00	-	10.864,00
Ilulissat	50	3.846,53	-	50.000,00
Uummannaq	2	95,00	-	50.000,00
Upernavik	-	-	-	-
Pituffik	-	0,10	-	-
Qaanaaq	-	-	-	-

Nalunaarut: * LSD-mik iisartakkat marluk

Najoqqutaq: Årsstatistik 2015 – Kalaallit Nunanni politimesteri

2. Pinerluttulerinermi inatsit

Pinerluttulerinermi inatsit

Pinerluttulerinermi suliat eqqarsaatigissagaanni inatsimmik atuutsitsineq inatsisinut marlunnet avinneqarsinnaavoq, tassa pinerluttulerinermi inatsimmut aammalu immikkut inatsisinik atuutsitsinermut.

Pinerluttulerinermi inatsisip Danmarkimi pillaaasarnermut inatsisimmi suliassaqarfiit assigai, tassaniillutik pisortat oqartussaataitaannut pinerluttuliornerit, ilaqtariinnermut tunngasunut pinerluttuliornerit, kinguaassiuutitigut pinerluttuliornerit, toqutsilluni timimillu pinerliilluni pinerluttuliornerit aammalu pisuussutit tungaasigut pinerluttuliornerit.

Takussutissaq 2.1. Pinerluttulerinermi inatsimmik unioqqutitsinerit

	2012	2013	2014	2015	2016
Pinerluttulerinermi inatsit katillugit	5.078	4.406	4.385	3.959	4.333
- Pisortat oqartussaataitaanik pinerlunnerit katillugit	180	203	200	150	165
- Pisortani suliaqartilluni iliuuseqarnissaminut pisussaaffeqartumik nakuuserneq/sioorasaarineq	80	116	111	73	88
- Inatsisit unioqqutillugit kalerrisaarisutut	35	22	28	22	24
- Eqqunngitsumik nassuiaaneq imal. eqqunngitsumik unnerluussineq	8	13	9	14	15
- Peqquserluutinik aningaasaliornermut	21	8	20	7	8
- Allagartanik uppersaataissanik atornerluinnermut	10	19	8	7	7
- Ikuallatsitsisutut	13	14	16	15	15
Pinngitsaaliinerit katillugit	302	332	349	300	386
- Pinngitsaaliilluni atoqatiginninnermut assigisaalu	140	119	138	139	150
- Kinguaassiuutitigut meeqqamik kujannittoq allatulluunniit atoqatiginnittoq (-it inorlugit ukiulimmik)	50	71	62	35	78
- Kannguttaalliorfiginnittoq imaluunniit inunnik mamiatsatsitsisoq	95	121	129	109	141
- Kinguaassiuutitigut pinerluttuliornerit allat	17	21	20	17	17
Toqutsilluni timimillu pinerliinerit katillugit	941	920	911	882	973
- Toqutsineq	8	7	4	4	3
- Toqutsiniarnermut misiliisoq	12	16	16	12	13
- Nakuusernermut kinaluunniit piaaraluni inuup allap timaanik ajoqusiisoq/innarliisoq	698	694	700	631	729
- Pinngitsaaliinnermut imal. kiffaanngissusiiianermut	16	6	7	23	13
- Angerlarsimafimmi eqqissiviillioertitsinermut	34	29	21	34	36
- Inuunermut, peqqissusermut, atugarissaarnermulluunniit ajoquserneqarnissamik sioorasaarinermut	167	161	149	171	166
Pigisanik tillinnerit allallu katillugit	3.655	2.951	2.925	2.627	2.809
Tillinniarnert katillugit	818	634	596	504	587
Tillinnerit katillugit	1.631	1.438	1.436	1.255	1.207
- Tillitanik atueqataanermut	82	44	40	45	56
- Pigisanik aseruinnermut	669	588	594	526	544
- Akuerineqarani atuinnermut	274	138	150	142	159
Pinerluttulerinermi unnerluussinerit allat	200	127	131	174	277

Malugiuk: 2013-imi kisitsisinut paasissutissat suliarineqarnerat ukiunut siuliini Kalaallit Nunaanni Politiit saqqummersissimasaannik allaanerummata, taamaattumillu ukiuni 2009, 2010, 2011 aammalu 2012-imi kisitsisit siuliani saqqummersitanit allaanerusinnaapput.

Najoqqutaq: Naatsorsueqqissaartarfik, bank.stat.gl/krdan

3. Immikkut inatsiseqarneq

Immikkut inatsiseqarneq

Immikkut inatsiseqarnermi inatsisit allat pineqaatiissiisinnannermut tunngaviusut pineqarput. Tassaniipput ilaatigut angallannermut inatsit, aanngajaarniutit pillugit inatsit, ikuallannermut inatsit, politiit malittarisassa, akileraartarnermi akiitsuutinullu inatsit, avatangiisinut inatsit aammalu aalisarnermi inatsit.

Kalaallit Nunaanni pinerluttulerinermi inatsit aammalu immikkut inatsiseqarneq pillugit annertunerusumik nittartakkani: www.retsinfo.dk-imi aamma www.naalakkersuisut.gl-imi takukkit.

Takussutissaq 3.1. Immikkut inatsisinik unioqutitsinerit

	2012	2013	2014	2015	2016
Inatsit allat katillugit	821	940	936	779	803
- Ikiaroomartunik atuinermut inatsit	531	600	592	484	529
- Ikuallatsitsinermit inatsit	22	24	27	23	16
- Politiit peqqussutaat	95	104	92	92	98
- Pinerluttulerinermi inatsit allat	27	32	27	26	29
- Uumasut, aavarnermi uumasunillu atornerluinermit inatsit	41	67	79	61	70
- Suliffik, angallannermullu inatsit il. II.	42	47	48	38	20
- Immeraatit inatsisitigut inerteqqutaasut	36	33	11	25	17
- Inatsisit allat sinneri	27	33	60	30	24

Nalunaarut: Unioqutitsineri allani immikkut inatsisinik soorlu akileraartarnermi akiitsuutinullu inatsisinik, peqqinnissamut isumaginninnermullu inatsisinik, sanaartornermi ineqarnermullu inatsisinik, avatangiisinut inatsisinik, sulinermit, assartuinermit il.il. inatsisinik, ingerlatsivinnut aammalu suliffeqarfinnut inatsisinik, illersomissamut assigisaanullu inatsisinik, oqartussat illuutaat pillugit inatsisinik aammalu oorinoorutit aningaasaliissutillu il.il. pillugit inatsisinik unioqutitsinerit pineqarput.

Najoqqutaq: Naatsorsueqqissaartarfik, bank.stat.gl/krdan

Ujaasinerit aammalu annaassiniarnerit

Politiit annaassiniarnissamut, tassani nuna tamakkerlugu aammalu sumiiffiup imartaani ujaasinissamut annaassiniarnissamullu akisussaataapput. Tassani pineqarput Kalaallit Nunaanni najugaqarfiit imartaat pineqarput.

Issittumi Sakkutooqarfiup imartani sumiiffiit avataanniittuni immakkut annaassiniaanerit akisussaaffigai taamatullu timmisartumik annaassiniaanerit Statens Luftfartsvæsenimit akisussaaffigineqarlutik, tassani pineqarput pisariaqartitsisunik timmisartumik ujaasinerit aammalu annaassiniaanerit. Annaassiniaanermi politiit angallataat atornerqartarput, aammalu assersuutigalugu timmisartut qulimiguulillu, inuinnaat umiatsiaaraat aalisariutillu sulianut ataasiakkaanut aammalu Issittumi Sakkutooqarfiup ataani suliassaqarfinnut attartukkat. Politiit angallataat sisannik sanaajusut sisamat Nuummi, Qaqortumi aammalu Sisimiuni aalajangersimasumik angerlarsimaffeqarput.

Inuinnarnut eqqartuussisutigoortumik suliat

Politiit inuinnarnut eqqartuussisutigoortunik amerlasuunik suliaqartarput. Ilaatigut nunani allamiunut inatsiseqarneq pillugu sulianik, ateqartitsinermit sulianik, ataataassarsiuinermit aammalu pinngitsaaliissummik

naammassititsinissanut allanut aningaasanik piumasaqaataannaanngitsunik sulianut, assersuutigalugu anisitsiniaanermut sulianik ingerlataqartarput.

Taakku saniatigut politiit passinik, ingerlatitsisinnaanermut allagartanik aammalu qamutit nalunaarsukkat allagartaannut akuersissuteqartarput. Pisortat piumasaqaataat Akileraartanermut Aqutsisoqarfiup qitiusumik akiliisitsiniarnermut oqartussaannit ingerlanneqartarput.

Takussutissaq 3.2. Inuinnarnut eqqartuussisutigoortumik suliat

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Suliat allat katillugit	3.902	3.599	4.141	3.697	3.652	4.076	3.629
Ataatassarsiunerit	717	629	639	581	715	714	719
Pigisanik navianartorsiornerit	1.294	1.199	1.445	1.618	1.130	1.417	1.390
Pillaatitut akileeqqussutit	1.307	1.176	1.463	944	1.087	1.156	776
Pinerluttuliorfigineqarsimasunut taarseeqqusissutit	136	207	259	176	291	389	309
Sakkunut akuersissutit	19	39	28	4	12	4	15
Sullinneqarnerit	99	95	76	88	101	85	86
Pasinarumik toqusut/toqusimasut nassaarineqartut	64	56	63	62	64	61	86
Imminornerit	62	54	29	43	44	37	47
Imminoriaraluarnit	63	40	49	47	65	60	63
Pinngitsaaliissummik unitsitsinerit	36	30	42	36	54	52	45
Ujaasinerit annaassiniarnerillu	105	74	48	98	89	101	93
- SAR immakut ujaasinerit	...	41	24	51	54	53	56
- SAR nunannut ujaasinerit	...	6	8	7	16	19	23
- Ujaasinerit/ujaarineqartut imaluunniit							
ajunaarsimasutut ilimagineqartut	...	25	13	11	4	7	1
- Ujaasinerit/inissiisarfimmit tammartut	...	1	1	23	13	18	12
- Ujaasinerit/angerlarsimaffimmit tammartut	...	1	2	6	2	4	1

Najoqqutaq: Årsstatistik 2015 – Kalaallit Nunaanni politimesteri

Kalaallit Nunaanni Pinerlutsaaliuinnermut Siunnersuisoqatigiit - PiSiu

Kalaallit Nunaanni Pinerlutsaaliuinnermut Siunnersuisoqatigiinni politimesteri siulittaasuuvog, taamatullu allattoqarfik aaqqissuussaannikkut Politimesterip Atorfeqarfiani inissisimalluni.

Siunnersuisoqatigiit pillugit paasissutissat annertunerusut ukiumoortumillu nalunaarusiat www.pisiu.gl –imi aammalu siunnersuisoqatigiit facebookimi qupperneranni takuneqarsinnaapput.

Nunat tamalaat akornanni suleqatigiinneq

Kalaallit Nunaat Schengenimi suleqatigiinnermi peqataavoq taamatullu aammalu europamiut Schengen Informations Systemianni (SIS) ilaalluni. Ataqqatigiissumik aaqqissuussivik pinerlunniartartunut aammalu inunnut piumaneqanngitsunut nalunaarsuiffiuvog aammalu nunamut isertunut nakkutilliinnermi atorineqartarluni. 2001 aallarnerfigalugu Kalaallit Nunaata Schengenimi nunat sinnerlugit Schengenip sumiiffiini avataaniittunit nunamut isertunut nakkutilliineq ingerlappaa.

Schengenimi suleqatigiinneq pillugu nittartakkami: www.eu-oplysningen.dk/emner/schengen/ -imi atuartoqarsinnaavoq.

4. Kalaallit Nunaanni Eqqartuussiviit

Kalaallit Nunaanni Eqqartuussiviit

Kalaallit Nunaanni Eqqartuussiviit Kalaallit Nunaata Eqqartuussisuuneqarfianik, Kalaallit Nunaanni Eqqartuussivimmik aammalu sumiiffinni Eqqartuussivinnik tassani Kujallermi Eqqartuussivimmik, Sermersuumi Eqqartuussivimmik, Qeqqani Eqqartuussivimmik aammalu Qaasuitsumi Eqqartuussivimmik imaqarput. Sumiiffinni arfineq pingasut aalajangersimasumik inuttalersugaapput. Missiliorlugulu 80-inik Eqqartuussiviit sulisoqarput.

Januaarip aallaqqaataa 2010 aallarnerfigalugu Kalaallit Nunaanni eqqartuussisoqarnermi inatsit suliassaqaarfinni assigiinngitsuni allanngortinneqarpoq, tassanilu Kalaallit Nunaanni Eqqartuussiviit pilersinneqarput. Taamaattumik 2010-mit kisitsisitigut paasissutissat tunngavigineqartut sumiiffinni eqqartuussiviit, Kalaallit Nunaanni Eqqartuussivik aammalu Kalaallit Nunaata Eqqartuussisuuneqarfia malillugit naatsorsorneqartassapput.

Taamatullu januaarip aallaqqaataa 2010 aallarnerfigalugu eqqartuussivikkoortumik aningaasanik akiliisitsiniarnermut suliat sumiiffiit eqqartuussiviini suliarineqartalerput, tamanna kisitsisitigut paasissutissani suliassaqaarfittut nutaajulluni ilaatinneqartalissaaq. Kalaallit Nunaanni Eqqartuussiviit Danmarkimi Eqqartuussivinnut atapput.

Sumiiffinni eqqartuussiviit

Suliat amerlanerpaartaat sumiiffiit eqqartuussiviini aallartinneqartarput. Sumiiffinni eqqartuussiviit eqqartuussisui Kalaallit Nunaata Eqqartuussiviini sumiiffinni eqqartuussisutut ilinniakkamik ilinniarsimasuusarput imaluunniit inatsisilerinermi ilinniarsimasuusarlutik.

Suliaq inatsisitigut naammassiuminaappat sumiiffimmi eqqartuussisup – nalinginnaasumik suliame pineqartup aappaanit inassuteqarfigineqarluni – suliaq Kalaallit Nunaanni Eqqartuussivimmut inatsisilerinermi ilinniarsimasunik eqqartuussisoqartumut ingerlateqqissinnaavaa. Suliaq suli siullermeerlugu suliareqqaarneqassaaq tulliullugulu eqqartuussisuuneqarfimmut ingerlateqqinneqarsinnaalluni.

Eqqartuussutigineqartut aammalu aalajangiinerit sumiiffiit eqqartuussiviini naammassineqarsimasut tamarmik eqqartuussisuuneqarfimmut suliassanngorteqqinneqarsinnaapput. Sumiiffiit eqqartuussiviini aalajangiinerit inuinnarnit suliassanngortinneqarsimasut aammalu pinerluttulerinermi suliassat sumiiffimmi eqqartuussisumit eqqartuussisooqataasuniillu marlunnit aalajangerneqartarput.

Kalaallit Nunaanni Eqqartuussivik

Kalaallit Nunaanni Eqqartuussivik inatsisilerinermi ilinniarsimasunik eqqartuussisoqarluni sulianik siullermeerinernik eqqartuussiviuvoq. Suliassat ilaat Kalaallit Nunaata Eqqartuussiviani sumiiffinnilu eqqartuussivikkooratik aallaqqaataaneerlugit suliarineqartarput. Tassani pineqarput inuinnarnik

suliassanngortitat nalinginnaasut, inatsisinik aalajangersimasunik unioqqutitsinerit aammalu akiliisinnaannginnermik suliat – assersuutigalugu akiliisinnaajunnaarnermi aammalu akiitsunik isumakkeerinninnermi.

Kalaallit Nunaanni Eqqartuussiviup eqqartuussinermi akileraarutit aammalu aalajangersimasunik nammineq pigisaqarnermi pigisanullu nuunneqarsinnaasunik piginnaatitaaffinnik, umiarsuit nalunaarsorsimasut minillugit, nalunaarsuinerit suliarisarpai.

Taamatuttaaq sumiiffinni eqqartuussiviit Kalaallit Nunaanni Eqqartuussivimmut sulianik ingerlatitseqqiisinnaapput, suliat naammassiuminaappallaarpata tunngavilersugassaappataluunniit. Eqqartuussivinni suliat saniatigut Kalaallit Nunaata Eqqartuussiviani inatsisilerisut sumiiffiit eqqartuussiviini sulisut ilinniartillugillu ilitsersornissaat akisussaaffigaat.

Kalaallit Nunaanni Eqqartuussiviup ulluinnarni allaffissornikkut aqutsinermi eqqartuussivinni suliassat siullermeerlugit suliarineqarnerat ingerlataraat.

Kalaallit Nunaata Eqqartuussisuuneqarfia

Kalaallit Nunaata Eqqartuussisuuneqarfiani sumiiffiit eqqartuussiviini imaluunniit Kalaallit Nunaata Eqqartuussiviani suliat naammassineqarsimasut, eqqartuussiveqarnermilu inatsit malillugu eqqartuussisuuneqarfimmut aappasaanik suliassanngortinneqarsimallutik ingerlateqqinneqarsinnaasut suliarineqartarput. Tulliullugu suliarineqartarput ataataarsuussinermi suliat suliareqqitassanngorteqqitat siullermeerlugit suliat. Eqqartuussisuuneqarfittaaq Den Særlig Klageretimet (immikkut ittumik maalaaruteqartarfik) pinerluttulerinermi sulianut suliareqqitassanngortitsineq pillugu oqaaseqaatinik nalunaaruteqartarpoq.

Sumiiffiit eqqartuussiviini imaluunniit Kalaallit Nunaata Eqqartuussiviani eqqartuussummik aalajangiiffigineqarsimasut tamarmik eqqartuussisuuneqarfimmut suliareqqitassanngortinneqarsinnaapput. Aalajangiinerillu allat tamarmik aamma eqqartuussisuuneqarfimmut ingerlateqqinneqarsinnaallutik. Taakku aalajangiinernik (siornatigut eqqartuussutit inernerit) aammalu peqqussutinik taaneqartarput. Aalajangiinernik eqqartuussisuuneqarfimmut ingerlatitseqqiinerit eqqartuussummik eqqartuussisuuneqarfimmut aalajangeqqitassanngortitsinikkut pisarpoq. Kalaallit Nunaata Eqqartuussisuuneqarfia Nuummi suliaqarfeqarpoq, eqqartuussivinnili suliat pisariaqartillugu aammalu sumiiffiit eqqartuussiviisa suliaqarfiini ingerlanneqartarput.

Suliani eqqartuussutit Kalaallit Nunaata Eqqartuussisuuneqarfiani suliarineqartut kingusinnerpaamik qaammatit pingasut qaangiunnerini suliat aalajangiiffigineqarsimasutut nalunaarutigineqassapput. Eqqartuussisuuneqarfimmi suliaq naammassineqarpat Eqqartuussiviit Qullersaannut taamaallaat suliassanngorteqqinneqarsinnaavoq immikkut illuinnartumik isikkoqarpat. Taama pisoqartillugu Procesbevillingsnævni

(suliareqqitassanngortitsinermut akuersissutitut immikkoortortaqarfik) tapiissuteqarfigineqarsimanissaq piumasaqaataavoq.

Kalaallit Nunaanni Eqqartuussiviit pillugit nittartakkat qallunaatut: www.domstol.gl imaluunniit kalaallisut: www.eqqartuussivik.gl alakkarneqarsinnaapput.

5. Kalaallit Nunaanni Pinerluttunik Isumaginnittoqarfik

Kalaallit Nunaanni Pinerluttunik Isumaginnittoqarfik

2015-imi Kalaallit Nunaanni Pinerluttunik Isumaginnittoqarfik 154-inik ammasunik isertitsiveqarpoq 56-it Nuummi, 29-t Ilulissani, 29-t Sisimiuni ("utoqqalinermi inissat" qulingiluat ilanngullugit), 15-it Tasiilami Aasiannilu aammalu 10-t Qaqortumi. Nalinginnaasumik isertitsiviit "Pineqaatissinneqarsimasunut Isertitsivik"-nik taaneqartarput, ukiunili kingullerni isertitsiviit pineqaatissinneqarsimasunuinnaq inissaqartitsinatik aamma eqqartuunneqarnissamut tigummigallakkanut amerliartortunut inissaqartitsisarput.

Nuummi isertitsivik 2018-imi nutaamik isertitsivimmik 36-nik ammasunik aammalu 40-nik matoqqasunik inissaqartitsisumik taarserneqarnissaa naatsorsuutigineqarpoq.

Taamatuttaaq Pinerluttunik Isumaginnittoqarfik nakkutilliinermut immikkoortortaqarfeqarpoq (Pinerluttunut isumaginnittut ammasumiittut) Nuummi aammalu illoqarfinni isertitsiveqarfiusuni sumiiffinni Maniitsumilu allaffeqartunik. Immikkoortortaqarfiit pingaarnertut suliassaraat eqqartuussisunut inunnik misissuinerit, eqqartuussutit malillugit iliuuseqarnerit aammalu inuiaqatigiinni sulisitaanernut nakkutilliineq aammalu misiligummik iperagaasunut il.il. nakkutilliinerit.

Kalaallit Nunaanni Pinerluttunik Isumaginnittoqarfik Justitsministeriap ataani inissisimavoq aammalu 2010-mili sumiiffimmi aqutsisoqarfimmit (Qullersaqarfik) Nuummiittumik allaffissornikkut ingerlanneqarluni.

Kalaallit Nunaanni Pinerluttunut Isumaginnittoqarfik pillugu annertunerusumik nittartakkami: www.kriminalforsorgen.gl-imi atuartoqarsinnaavoq.

6. Illersornissaq

Illersornissaq

Illersornissaq qallunaat naalagaaffiata ataani inissisimavoq. Namminersorneq pillugu inatsimmi allassimavoq illersornissamut suliassaarfik suliassaarfiit Namminersorlutik Oqartussanit tiguneqarsinnaanerannik periarfissaanngitsut ilaanniittoq.

Sakkutooqarfik (Grønlands Kommando) Arsuup kangerluani Kangilinnguani inissisimanikuuvoq. Sakkutooqarfillu 31.oktobari 2012 aallarnerfigalugu matuneqarpoq. Taarsiullugu Issittumi Sakkutooqarfik (Arktisk Kommando) Nuummi siulersuisoqartoq pilersinneqarpoq. Issittumi Sakkutooqarfik Forsvarkommando ataani inissisimavoq, taamatullu Issittumi Sakkutooqarfiup pisortaa illersornissamut pisortap ataani inissisimalluni.

Kalaallit Nunanni sumiiffinni kiffartuussinerit ataani taaneqartut Issittumi Sakkutooqarfiup pisortaata akisussaaffigai. Tassani pineqarput Station Nord, Slædepatruljen SIRIUS Danebrog-imi immikkoortortaqqarfeqartoq, Forsvarets Vagt Mestersvig. Luftgruppe Kangerlussuarmi aammalu Logistik Center Grønland Aalborgimi timmisartoqqarfeqartoq. Taamatuttaaq Issittumi Sakkutooqarfik Thule Air Base-mut attaveqarpoq.

Issittumi Sakkutooqarfiup pingaarnertut suliassaraa sorsunneqannginnerup nalaani nakkutiginninneq aammalu namminersortuunermik malunnartitsineq. Suliassalli allat akornanni taaneqarsinnaapput aalisarnermik nakkutilliineq, ujaasineq aammalu annaassiniaaneq, imartami avatangiisinut nakkutilliineq aammalu mingutsitsinermut akiuiniarneq, tatsinik uuttortaaneq aammalu Kalaallit Nunaanni inuiaqatigiinnut ikiuineq.

Slædepatruljen SIRIUSip namminersortuunerup malunnartinnera, politiitut oqartussaalluni ilisimasassarsiortunik aammalu nunami allanngutsaaliukkami eqqissisimatitaanissamik aalajangersakkanik nakkutilliinerit taamatullu sumiiffimmi nakkutiginninneq suliassarai.

Station Nordip pingaarnertut suliassaraa Kalaallit Nunaanni illersornissamut suliassaqarfinni, tassani ilaatigut Slædepatruljen SIRIUS aammalu Luftgruppe Vest tapersersorniarlugit ukioq kaajallallugu mittarfiup aammalu unnuisarfiit piareersimatinnissaat. Taamatuttaaq Station Nord qallunaat sumiiffimmi namminersorlutik ingerlatsinerannut ataavartitsinermi peqataavoq. Tassani Kalaallit Nunaanni politimesteri sinnerlugu Nunami allanngutsaaliukkamut tikeraartunut, amerlanertigut Station Nord aqqutigalugu ingerlaqqittussatut aqqusaartunut, politiitut oqartussaaneq ingerlanneqarpoq. Aammattaaq Station Nord Kalaallit Nunaata avannaata kangiani ilisimatusarnikkut ingerlatanut tamanut ikiuisarpoq taamatullu Danmarks Meteorologiske Institutimut aammalu Danmarkimi avatangiisinut misissuinernut (Danmarks Miljøundersøgelser) nalunaarsuutinik katersisarluni.

Forvarets Vagt Mestersvig atortunik pilersuisutut inissisimavoq, tassani sulisut marluk ukioq kaajallallugu sumiiffimmi ingerlatsisarput. Suulluunniit iluarsaassinerit tamarmik, pilersueqqinnerit, qamutininik sunilluunniit

ingerlassinerit, timmisartunik suliaqarnerit, radiukkut kiffartuussinerit aammalu ilisimasassarsiortunik il.il. nakkutiginninnerit tassani suliarineqartarput.

Nittartakkat

Illersornissaq pillugu nittartakkami: <http://www2.forsvaret.dk/> annertunerusumik atuartoqarsinnaavoq.

Takussutissaq 6.1. Illersornissaqarfiup Kalaallit Nunaanni suliaasaqarfinnut ukiumut aningaasartuutai

	2005	2011	2012	2013	2014	2015
	Mio. kr.					
Aningaasartuutit katillugit	228	499	581	382	408	354
Aalisarnermik nakkutilliinermi katillugit	159	387	435	285	295	221
- Aalisarnermut nakkutilliineq Søværnet 1)	111	309	349	203	204	178
- Aalisarnermut nakkutilliinermi ikiuinerit Søværnet 2)	13	12	18	11	12	9
- Aalisarnermut nakkutilliineq Flyvevåbnet 3)	12	66	68	71	79	34
- Aalisarnermut nakkutilliinermi ikiuinerit Flyvevåbnet 4)	23	-	-	-	-	-
Kalaallit Nunaanni Sakkutooqarfik 5)	47	80	104	81	95	115
Sirius il.il.	17	22	27	11	16	12
Mittarfiit	4	10	15	5	2	6

Malugiuk: 2013-imi kisitsisit tamarmik pingaarnertut sulianut, tassani nakkutiginninnermut aammalu namminersortuulluni ingerlanermut, aalisarnermut nakkutilliinermut aammalu ujaasinnermut annaassiniarnernullu aningaasartuutit tamakkiisunik imaqarput. Taamatuttaaq ilaapput sakkutooqarfinni kiffartuussinerit, sikunik alapernaarsuinerit, avatangiisimut nakkutiginninnermi peqataanerit aammalu mingutsitsinnermut akiuiniarnerit, tatsinik uuttortaanerit il.il. Kisitsisittaaq tamarmik akissarsianik aammalu aningaasartuutit allanik imaqarput.

Flyvevåbnet atorlugu aalisarnermut nakkutilliinermi ikiuilluni sullissisut akilerneqarput taamatullu ingerlataq aningaasartuutit naatsorsorneqarluni. Siriuspatruljen aammalu Station Nord aaqjissuussaannik Issittumi Sakkutooqarfimmut ilaatinneqarput. Atortunik soorlu umiarsuarnik timmisartunillu taamaatitsinerit aammalu aserfallatsaaliuinerit ukiut ingerlanerini annertuumik nikingassuteqalertitsinnaapput, assersuutigalugu nakkutilliinermi umiarsuarnik iluarsaassinerit aammalu aserfallatsaaliuinerit marlunnik kisitsisitalinnik millionit nalinginik allanngorarsinnaapput.

Nalunaarut:

- 1) Toqqaannartumik toqqaannangitsumillu umiarsuarnut aningaasartuutit imaqarput, ilaatigut taamaatitsinerit aammalu aserfallatsaaliuinerit. Søværnini angallatit atorunnaarsinneqarput nakkutilliinermullu angallatinik anginerusunik aammalu ingerlatsinerit akisunerusunik taarserneqarput, tamannalu aningaasartuutit tamakkiisut katinnerini malunnartumik qaffariaammik kinguneqarluni.
- 2) Allanut naleqqiullugu ingerlatseqatigiinnermi toqqaannartumik toqqaannangitsunillu Chef og Eskadrestab-imut 1. Eskadre Frederikshavnimiittumut aningaasartuutit imaqarput.
- 3) Allanut naleqqiullugu ingerlatseqatigiinnermi toqqaannartumik toqqaannangitsunillu timmisartunut, qulimiguulinnut aammalu Air Transportimit Ålborgimiittumut ikiuinerit aningaasartuutit imaqarput. Søværnets Helikoptertjeneste 1. januaari 2011 aallarnefigalugu FTK-mut nuutsinneqarput.
- 5) Issittumi Sakkutooqarfiup ingerlatallu allat, SIRIUS aamma Station Nord minillugit, ingerlanneqarnerit aningaasartuutit tamanik imaqarput.

Najoqqutaq: Forsvarsministeriet

7. Sillimaniarnermi Aqutsisoqarfik

Sillimaniarnermi Aqutsisoqarfik

Sillimaniarnermi Aqutsisoqarfik aamma Danmarkimi naalagaaffiup ataani inissisimavoq. Illersornissamut ministerip naalagaaffiup iluani annaassiniarnissamut sillimaniarneq qullersaalluni oqartussaaffigaa. Sillimaniarnermut inatsimmi allaqqavoq sorsunneqannginnerup nalaani inunnut, pigisanut imaluunniit avatangiisinut asuliunngitsumik ajoqusiisinnaasumik imaluunniit navianartorsiortitsisinnaasumik ajunaarnersuaqartillugu illersornissamut ministerip nunani allani annaassiniarnermut sillimaniarnissamik aallartitsisoqarnissaa aalajangissagaa.

Sillimaniarnermut Aqutsisoqarfiuttaaq suliasaraa ajunaarnernut ajunaarnersuaqarnernullu ikiuiniarluni pinaveersaartitsiniarlunilu sillimaniarnerup ineriartortinnissaa aammalu nukittorsarnissaa, taamaattumillu inuiaqatigiinni ikiuinernik, nunat tamalaat akornanni ikiuinernik, paasisimasaqarluartutut sillimaniarnermik, ikuallattoqarnissaanut pinaveersaartitsinernik aammalu ilinniarnernik sillimaniarnermilu ineriartortitsinernik naalagaaffiup ataani suliasanik ingerlataqartarpoq.

Nittartakkat

Sillimaniarnermut Aqutsisoqarfik pillugu nittartakkami: <http://brs.dk/> -imi atuartoqarsinnaavoq.

Ilisarnaatinut nassuiaatit:

... Paasisutissat pigineqanngillat

.. Paasisutissat nalunaarsussallugit qularnapallaarput mianersuuttariaqarpulluunniit

. Suliap pissusia tunngavigalugu kisitsisit saqqummersinneqarsinnaanngillat

0 Uttuutigineqartup affaanit minneruvoq

- Nul

* Kisitsisaagallartoq kisitsilluunniit eqqoriarneqartoq

Naatsorsueqqissaartarfik

Postboks 1025 · 3900 Nuuk

Tlf.: +299 34 57 70 · Fax: +299 34 57 90

www.stat.gl · e-mail: stat@stat.gl

Saaffiginiffissaq

E-mail: stat@stat.gl

2017 ukiumoortumik paasisutissat

